

Datum behandeling in collegevergadering 7 oktober 2025	Datum behandeling in commissievergadering 6 november 2025	Datum behandeling in raadsvergadering 13 november 2025	Portefeuillehouder V.L.M. Frequin
Raadsnummer 59/25	Status Openbaar		

Titel
Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 Ouder-Amstel

Voorgesteld besluit

1. De lasten en baten per programma voor het begrotingsjaar 2026, zoals opgenomen in de programmabegroting (p. 6), vast te stellen;
2. De volgende reserves per 1-1-2026 op te heffen en de middelen die daarbij vrijvallen aan het begrotingsresultaat 2026 toe te voegen:
 - i. Reserve SLOK (stimulering lokale klimaatinitiatieven);
 - ii. Reserve Regionale samenwerking wonen en economische zaken;
 - iii. Reserve Dekking kapitaallasten gemeentehuis.
3. Het overzicht van reserves (p. 148), en daarmee de onttrekkingen en dotaties aan de reserves, vast te stellen;
4. Het overzicht van de investeringen (p. 163) vast te stellen;
5. De programmabegroting 2026 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2029;
6. De financiële effecten van de septembercircular 2025 te verwerken zoals opgenomen in de memo septembercircular 2025 Ouder-Amstel.

Publiekssamenvatting

Voor u ligt de programmabegroting 2026–2029 van de gemeente Ouder-Amstel. In deze begroting maken we inzichtelijk welke ambities we hebben voor de komende jaren, hoe we deze willen realiseren en welke financiële middelen daarvoor beschikbaar zijn. Het is daarmee niet alleen een financieel document, maar ook een weerspiegeling van onze inzet voor een leefbare, duurzame en betrokken gemeente.

Voor 2026 is er een negatief resultaat begroot van € 1.496.000. Dit vraagt om scherpe keuzes en een zorgvuldig afwegingskader, maar er is bewust gekozen om geen drastische bezuinigingen door te voeren. Het meerjarenperspectief laat vanaf 2028 namelijk een structureel overschot zien. Dat geeft vertrouwen in onze financiële basis op de middellange termijn en ruimte om gericht te investeren in wat nodig is voor onze inwoners die nu al in Ouder-Amstel wonen én onze inwoners van de toekomst.

De programmabegroting bevat onder andere een overzicht van de baten en lasten per programma, een overzicht van de reserves en een overzicht van de investeringen.

Omdat de septembercircular 2025 nog maar heel recent beschikbaar is gekomen, zijn de verwachte effecten niet meer verwerkt in de begroting. Gevraagd wordt om de effecten van de septembercircular 2025 financieel te verwerken, na vaststelling van de begroting. Voor de jaren 2026-2029 heeft de septembercircular een klein nadelig effect. Dit komt onder andere voort uit een negatieve bijstelling van het accres.

Daarnaast wordt er in dit voorstel gevraagd om een aantal reserves op te heffen.

Geheimhouding

n.v.t.

Aanleiding

Op 3 juli 2025 heeft de gemeenteraad de kadernota Ouder-Amstel 2026-2029 vastgesteld. Hierin zijn de kaders voor de programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 opgenomen. Op basis van deze kaders is de programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 opgesteld. In de programmabegroting wordt ingegaan op de beleidsdoelen van de komende jaren per programma, wat dit de gemeente gaat kosten (of opleveren), welke investeringen er gedaan worden en welke reserves worden aangewend.

Bij het opstellen van de programmabegroting is er tegen een aantal reserves aangelopen waarbij het doel van deze reserves al (een lange tijd geleden) bereikt is. In de nota reserves en voorzieningen Ouder-Amstel 2025 staat dat wanneer het doel waarvoor een reserve is ingesteld of de vastgestelde einddatum wordt bereikt, dat dan de reserve wordt opgeheven. De raad bepaalt de bestemming van de vrijgevallen middelen via het raadsbesluit. Het betreft de reserve SLOK (stimulering lokale klimaatinitiatieven), reserve Regionale samenwerking wonen en economische zaken en de reserve Dekking kapitaallasten gemeentehuis.

In de programmabegroting is het investeringsoverzicht (p. 163) voor de komende jaren opgenomen. Aan de raad wordt gevraagd om het investeringsoverzicht vast te stellen voor het jaar 2026.

Argumenten

De Gemeentewet en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijven voor dat de gemeente jaarlijks een begroting opstelt en deze laat vaststellen door de raad. In de programmabegroting 2026-2029 wordt invulling gegeven aan het coalitieakkoord en de maatschappelijke opgaven waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Bij elk van de betreffende onderdelen in de begroting is aangegeven wat de doelstelling is, welke activiteiten we daarvoor willen ondernemen, het benodigde budget hiervoor en met welke indicatoren het resultaat wordt gemeten.

Risico's en overige aandachtspunten

De gemeente moet de programmabegroting 2026-2029 aanleveren bij de toezichthouder vóór 15 november 2026. Bij een niet structureel en reëel sluitende begroting loopt de gemeente het risico om onder toezicht te komen te staan. Dit heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering van de gemeente en daarmee ook voor haar inwoners.

Voor alle risico's (met een financieel effect) verwijzen we u naar paragraaf 4.6 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Financiële aspecten

Begrotingsresultaat 2026

In onderstaande tabel worden de begrote baten en lasten (en reservemutaties) per programma voor het begrotingsjaar 2026 weergegeven.

Programma totaal	Primitief lasten	Primitief baten
baten en lasten		
Sociaal	29.499	12.979
Ruimte	16.465	9.101
Bedrijfsvoering	13.523	36.773
Gebiedsontwikkeling en RO-projecten	4.415	3.169
Totaal mutaties programma's	63.903	62.021
reserves		
Sociaal	49	246
Ruimte	-	85
Bedrijfsvoering	60	37
Gebiedsontwikkeling en RO-projecten	1.241	1.368
Totaal mutaties programma's	1.350	1.735
Saldo	65.253	63.757

Tabel 1: Programma totaal

Het financiële beeld in de begroting sluit aan bij de kaders die eerder zijn gepresenteerd in de kadernota 2026-2029. In lijn met die nota laat het jaar 2026 nog een aanzienlijk tekort zien. Het tekort in 2026 is onder andere het gevolg van een tijdelijke daling in de inkomsten uit toeristenbelasting. Deze daling hangt samen met de verbouwing van het Bastion Hotel, dat gedurende 2026 slechts beperkt geopend zal zijn. Vanaf 2028 wordt, als gevolg van de uitbreiding van het hotel, een structurele stijging van de inkomsten uit toeristenbelasting verwacht.

Meerjarenperspectief 2027-2029

Het saldo van de (meerjaren)begroting 2026-2029 laat de volgende ontwikkeling zien:

Programmatotaal	R2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029
Lasten	58.292	66.828	63.903	57.363	56.759	60.739
Baten	61.793	62.892	62.021	56.429	58.216	61.677
Saldo baten en lasten	3.501	-3.936	-1.881	-933	1.457	938
Toevoegingen aan reserves	8.855	3.641	1.350	3.283	1.278	1.174
Onttrekkingen aan reserves	9.573	8.147	1.735	3.519	1.520	1.487
Saldo reserves	717	4.507	385	236	243	312
Saldo	4.218	571	-1.496	-698	1.700	1.251

Tabel 2: Meerjarenraming 2027-2029

In 2027 is er een kleiner tekort en vanaf 2028 is er sprake van een structureel overschot, waardoor het financieel perspectief van de gemeente in de meerjarenraming duidelijk positief is.

Tussen 2026 en de jaren 2027-2029 zitten grote verschillen qua opgenomen baten en lasten. Dit komt doordat de baten en lasten voor de opvang van vluchtelingen enkel zijn

opgenomen in 2026. Het is voor 2027 en verder nog niet zeker dat de opvang van vluchtelingen nodig blijft en om welke bedragen dit dat zal gaan. De grote verschillen tussen 2026 en de jaren 2027-2029 zijn dus verklaarbaar.

Structureel-incidenteel

Voor de toezichthouder, de provincie Noord-Holland is het van belang dat het begrotingsjaar (2026) of het laatste jaar van de meerjarenraming (2029) structureel sluitend is. Op dit moment heeft de gemeente in 2026 een structureel resultaat van € 703.000 negatief. Daarnaast heeft de gemeente nog een incidenteel tekort van € 793.000, mede door tijdelijk minder inkomsten uit toeristenbelasting, waardoor het totaal saldo op € 1.496.000 negatief uitkomt. Vanaf 2028 heeft de gemeente weer een structureel overschot en op basis zal de gemeente niet onder toezicht komen te staan.

In onderstaande tabel worden de structurele en incidentele saldi per begrotingsjaar gepresenteerd.

Financiële positie incidenteel-structureel	2026	2027	2028	2029
Baten	62.021	56.429	58.216	61.677
Lasten	63.903	57.363	56.759	60.739
Dotaties	1.735	3.519	1.520	1.487
Onttrekkingen	1.350	3.283	1.278	1.174
Begrotingssaldo	-1.496	-698	1.700	1.251
Saldo incidenteel	-793	-412	-91	-21
Saldo structureel	-703	-285	1.791	1.272
Begrotingssaldo	-1.496	-698	1.700	1.251

Tabel 3: Financiële positie incidenteel-structureel

Effecten septembercirculaire 2025

Op 16 september is de septembercirculaire 2025 verschenen. In onderstaande tabel zijn de effecten van de septembercirculaire op de begrote saldi verwerkt. Met name op 2025 heeft de septembercirculaire een incidenteel positief effect, door een voorschot uit het BTW-compensatiefonds en een eenmalige teruggave als compensatie voor de bezuinigingen op jeugd in 2023 en 2024. Voor de jaren 2026-2029 heeft de septembercirculaire een klein nadelig effect. Dit komt voort uit een negatieve bijstelling van het accres. Gelijktijdig met de behandeling van de begroting op 13 november 2025, wordt een separate memo over de effecten van de septembercirculaire aangeboden aan de gemeenteraad. Hierin worden alle effecten van de septembercirculaire 2025 voor de gemeente Ouder-Amstel beschreven. Gevraagd wordt om de effecten van de septembercirculaire 2025 te financieel te verwerken, na vaststelling van de programmabegroting 2026. De septembercirculaire heeft een negatief effect van € 41.000 op het begrotingsresultaat (na mogelijke claims), waardoor het begrote resultaat voor 2026 op € 1.537.000 negatief zal komen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo na tweede bestuursrapportage en programmabegroting 2026-2029	571	-1.496	-698	1.700	1.251
Saldo effect Septembercirculaire	873	-41	-71	-90	-135
Saldo na verwerking Septembercirculaire	1.444	-1.537	-769	1.610	1.116

Tabel 3: Financiële positie incidenteel-structureel

Groei van de gemeente beïnvloedt baten én lasten

De gemeente Ouder-Amstel zet zich ook de komende jaren in voor groei, zowel in inwonersaantal als in fysieke ontwikkeling van vastgoed en voorzieningen. Deze groei heeft een dubbele impact op het financieel beeld. Enerzijds nemen de baten toe, onder

andere door hogere opbrengsten uit de OZB, parkeergelden, toeristenbelasting en een stijging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Anderzijds leiden de groei en de daaraan gekoppelde ambities tot hogere lasten, zoals kapitaallasten voor investeringen in maatschappelijke voorzieningen (zoals basisscholen), stijgende kosten in het sociaal domein en hogere bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Om deze groei te verwerken in het meerjarenperspectief, zijn de inkomsten geraamd op basis van de verwachte groei. Daartegenover is een stelpost opgenomen voor de lasten die hiermee gepaard gaan. In de komende jaren worden deze lasten nader uitgewerkt en in beeld gebracht.

Indexatie

In de begroting is rekening gehouden met prijs- en loonontwikkelingen op basis van het Centraal Economisch Plan 2025 (CEP). Hiervoor is een stelpost opgenomen met een prijsindex van 2,1% en een loonindex van 1,8%. Deze indexcijfers zijn gelijk aan de percentages die eerder zijn in de kadernota zijn opgenomen.

Woonlasten 2026

De woonlasten stijgen in 2026 met 7,35% voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden. Dit betekent een stijging van € 82,31 ten opzichte van 2025. Deze stijging wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere afvalstoffenheffing. Per 1 januari 2026 sluit de gemeente aan bij een nieuwe afvalinzamelaar, Cyclus N.V. De hogere kosten die hiermee gepaard gaan, worden doorberekend in de heffing. Ook de OZB-last stijgt voor een gemiddeld huishouden, ondanks een verlaging van het tarief. Dit is het gevolg van een verwachte stijging van de WOZ-waarden.

In onderstaande tabel zijn de woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden opgenomen:

Eigen woning/ Meerpersoonshuishouden	2026
Gemiddelde woningwaarde per 1-1 voorgaand jaar	€ 764.795
Gemeentelijke belastingen:	
OZB	€ 609,54
Rioolheffing	€ 194,13
Afvalstoffenheffing	€ 398,01
Totaal lasten	€ 1.201,68

Tabel 4: Woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden

Reservepositie en weerstandsvermogen

De algemene reserve van de gemeente is bij de jaarstukken 2024 aangevuld tot een niveau van € 8.998.000. Deze reserve fungeert als buffer tegen onverwachte financiële tegenvallers. Op pagina 148 van de begroting is het overzicht van reserves en voorzieningen opgenomen. Hierin staan alle begrote dotaties en onttrekkingen voor 2026-2029.

De risicoanalyse, zoals opgenomen in paragraaf 4.6 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing', toont aan dat het weerstandsvermogen van de gemeente op dit moment ruim voldoende is. Het verwachte tekort in 2026 zal echter leiden tot een daling van de algemene reserve, wat de reservepositie en het weerstandsvermogen tijdelijk verslechtert. Gezien het positieve meerjarenbeeld vanaf 2028 vormt dit vooralsnog geen reden tot zorg.

Nuances op begrotingsresultaat

De verwachting is dat de investering in het Centrumplan ('t Kampje) eind 2025 of begin 2026 wordt afgerond. Er is door de raad in 2025 een bestemmingsreserve ingesteld voor

de kapitaallasten van het Centrumplan ter hoogte van het extra benodigde investeringsbudget, € 869.500. Hierin is ook een onvoorziene post opgenomen van € 200.000. De verwachting is dat de realisatie van het Centrumplan een stuk lager uitvalt. De onderuitputting van het investeringsbudget zal ook uit de reserve voor de kapitaallasten worden onttrokken. Dit heeft een positief effect op het begrotingsresultaat van 2026.

Juridische grondslag

De Gemeentewet en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Duurzaamheid

N.v.t.

Participatie

N.v.t.

Communicatie

Gelijk met dit raadsvoorstel wordt de programmabegroting 2026-2026 in PDF aangeboden. De programmabegroting 2026-2029 is, na vaststelling door de gemeenteraad ook digitaal benaderbaar via www.financielestukken.ouder-amstel.nl.

Realisatie en vervolg

Na vaststelling door de raad moet de programmabegroting 2026-2029, in het kader van het provinciale toezicht, voor 15 november 2025 worden verzonden aan de provincie Noord-Holland.

Bijlagen

1. Programmabegroting Ouder-Amstel 2026-2029
2. Memo septembercirculaire 2025 Ouder-Amstel